

بررسی رابطه واقعیت درمانی گروهی و کاهش مکانیسم دفاعی در زنان دارای فرزند معلول

سهیلا بقایی

کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد واحد یزد، یزد، ایران.

چکیده

در عصر حاضر مشکل بیماری ها و معلولیت ها از جمله عقب ماندگی ذهنی از حادثترین مسائل افراد جوامع بشری است لذا از اینرو هدف از این پژوهش حاضر تعیین اثربخشی واقعیت درمانی گروهی بر اضطراب و تاب آوری زنان دارای فرزند معلول با مکانیسم دفاعی مخرب بود. روش پژوهش نیمه آزمایشی با طرح پیش آزمون- پس آزمون با گروه کنترل بود. جامعه آماری شامل کلیه مراجعین به مراکز کودکان استثنایی شهرستان یزد در سه ماهه اول سال ۱۳۹۵ بودند. با استفاده از روش نمونه گیری در دسترس تعداد ۴۰ زن که حداقل دارای یک فرزند معلول بودند انتخاب شدند. پرسشنامه های سبک های دفاعی (DSQ)، تاب آوری، راه های مقابله ای لازاروس و فلکمن (WOCQ) از آنها به عمل آمد و بعد به صورت تصادفی به دو گروه آزمایش و کنترل تقسیم شدند. از پرسشنامه اضطراب بک برای ارزیابی سلامت روانی شرکت کنندگان در حوزه اضطراب استفاده شد. گروه آزمایش در ۸ جلسه ۹۰ دقیقه ای تحت جلسات واقعیت درمانی قرار گرفت. مجدداً از هر دو گروه آزمون سبک های دفاعی (DSQ)، تاب آوری، راه های مقابله ای لازاروس و فلکمن (WOCQ) به عمل آمد. نتایج مطالعه نشان داد که بالاترین و پایین ترین میانگین نمره در راهبردهای مقابله ای به ترتیب برای گریز/اجتناب و پذیرش مسئولیت بوده و سبک دفاعی غالب مادران گروه آزمایش مربوط به سبک رشد نیافته بوده است. نتایج تحلیل کوواریانس نشان داد که میزان اضطراب مادران تحت مداخله واقعیت درمانی به طور معناداری کاهش یافته است ($P < 0.05$).

واژه های کلیدی: کودکان معلول، مکانیسم دفاعی، واقعیت درمانی.